

● Faktablad

Europarådets språkskala för bedömning av språkkunskaper

Europarådets språkskala *Gemensam europeisk referensram för språk: lärande, undervisning och bedömning (GERS)* är ett internationellt godkänt verktyg för bedömning och självskattning av de språkliga färdigheterna lyssna, läsa, samtala, tala och skriva. Språkskalan är framtagen för utbildningar, men kan användas även inom andra verksamheter. Som grund för bedömning av om en persons språkkunskaper är tillräckliga för ett visst arbete bör språkskalans beskrivningar anpassas till den egna verksamheten.

Språkskalans sex nivåer och färdigheter

[Europarådets språkskala](#) har tagits fram i syfte att skapa en europeisk standard för att bedöma språkliga nivåer. Skalan är indelad i sex nivåer – från nybörjare (A1) till avancerad nivå (C2), och beskriver fem språkliga färdigheter på de sex olika nivåerna. Färdigheterna är:

- Hörförståelse
- Läsförståelse
- Samtal och muntlig interaktion
- Muntlig produktion
- Skrivfärdigheter

Nivåerna i Europarådets språkskala är inte direkt överförbara till betyg inom det svenska utbildningssystemet, men kan grovt beskrivas så här:

- A1 och A2 = språkanvändare på nybörjarnivå.
- B1 = självständig språkanvändare. Motsvarar ungefär kraven i åk 9/ gymnasiet första år.
- B2 = självständig språkanvändare. Motsvarar ungefär kraven i gymnasiet sista år.
- C1 och C2 = avancerad språkanvändare. Motsvarar eftergymnasial utbildning.

Stöd vid bedömning av språkliga färdigheter

I arbetslivet kan Europarådets språkskala användas för till exempel självskattning av språklig förmåga, vid medarbetarsamtal, och som underlag för planering av språkstöd på arbetsplatsen.

Det är bra att vara medveten om att alla språkskalans färdigheter (lyssna, läsa, samtala, tala, skriva) bedöms var för sig. Samtliga färdigheter behöver inte ligga på en och samma nivå för att en person ska ha den språkliga förmåga som krävs. Ett butiksbiträde kanske behöver färdigheter motsvarande nivå B1 när det gäller samtal och muntlig interaktion, men klarar sig bra med skrivfärdigheter på nivå A2. Varje färdighet och nivå måste alltså bedömas utifrån vad som är relevant för de specifika arbetsuppgifterna.

- Faktablad – Europarådets språkskala för bedömning av språkkunskaper

Språkskalan som verktyg för den egna verksamheten

Beskrivningarna som hör till de olika nivåerna och färdigheterna i Europarådets språkskala är allmänt formulerade. Exempel från Nivå B2, färdighet muntlig interaktion

”Jag kan samtala och diskutera så pass flytande och ledigt att jag kan umgås med modersmålstalare på ett naturligt sätt. Jag kan ta aktiv del i diskussioner om välkända ämnen och förklara och försvara mina åsikter.”

Vill er verksamhet använda Europarådets språkskala är det därför klokt att gå igenom beskrivningarna och anpassa dem med exempel från den egna verksamheten. I det arbetet bör man ta hjälp av experter i svenska språket, till exempel språkkonsulter, lärare i svenska, eller språkforskare.

För arbete inom äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättningar finns redan en anpassning av Europarådets språkskala. Exempel från Nivå B2, färdighet muntlig interaktion (i urval, reds. anm.)

”Jag kan ha samtal med omsorgstagaren, närstående, god man och mina arbetskamrater och kan för det mesta säga det jag vill.”

”Jag kan ansvara för välkomstsamtal och göra en enkel intervju med en ny omsorgstagare om hennes/hans livsberättelse/historia.”

”Jag kan samtala med närstående, god man eller annan vårdpersonal om omsorgstagaren per telefon.”

Språklig kompetens kan alltid utvecklas

Oavsett vilken språklig nivå en medarbetare befinner sig på kan hen alltid utvecklas. Språkutveckling är ett livslångt projekt, och med rätt stöd utvecklas både yrkeskompetensen och den språkliga kompetensen bäst på arbetsplatsen.

Läs vidare

- Faktablad – Lära sig ett nytt språk som vuxen
- Faktablad – Medarbetarsamtal om språkfärdigheter
- Faktablad – Yrkessvenska är mer än ord

Underlag till Faktablad – Europarådets språkskala för bedömning ...
Mari Hagstein, språkkombudsutbildare, lärare i svenska som andraspråk

